

и Маргарити. Като ученик на Чеколи, Добрович участва в четири конкурса. Резултатите от тях според самия Добрович, цитиран от Симеон Табаков са:

"Първи по рода си, защото живописиста в Атина се почва с идването на Чеколи там, а заварените по-рано такива, като Маргарити били прости иконописци /тип-графи, зографи/."² Добрович печели веднъж втора и два пъти първи награди от конкурсите. Тези творби днес се намират в Атинския музей и биха хвърлили допълнителна светлина върху творчеството на Димитър Добрович. За съжаление някото опита за кореспонденция с Атинския музей досега не дадоха резултат.

За художествените качества на атинския период на Добрович, можем да съдим от четири негови творби намиращи се в България:

Една икона "Света Богородица с младенеца" /частно притежание/;

"Портрет на момък" /частно притежание/;

"Портрет на владика" - Художествена галерия - Сливен; Инв. № 1

"Портрет на г-жа Чеколи" - НХГ.

Тези творби, при внимателен анализ, открехват страница от развитието на младия художник: овладяването на формата и решаването на сложни колоритни задачи, както и психологична характеристика на портретувания.

В нашето изкуствознание битува твърдението, че светската тема в българското изкуство започва с автопортрета на Захари Зограф. Неоправдано обаче в тази класация се пренебрегват качествата на горепосочените творби, които носят датировка 1841 - 1843 година - /първи етап - Гърция/ и 1846 - 1893 г. /втори етап - Рим/.³

Посъветван от своите професори, Добрович се установява в Рим, за да продължи образованието си в Художествената академия. Още първите години на пребиваването му в Рим съвпадат с италианското революционно движение под предводителството на Манчини и Гарибалди. "Когато френците се опътиха към Рим - пише Симеон Табаков - Папата избягва в Неапол, а римските стени били блокирани, Добри почувствал хайдушката кръв на дедите си, захвърля обичната си палитра, за да влезе в редовете на възстаналите италианци. Той бил в корпуса на по-интелигентните италианци, между които имало много студенти и другари на Манчини. Глава на тъй сформирания гвардия бил самият Гарибалди".⁴

Преди години старият преводач от италиански език г-н Драгоев споменаваше пред мен, че в музея на Гарибалди е отредена специална витрина на Добрович, с негов портрет, лични вещи и документи. За жалост все още няма сериозно проучване за участието на художника в движението на Гарибалди.

Когато вълнението в Италия утихва, Добрович отново взема палитрата. В Рим скоро влиза в кръга на прославени артисти: Минарди, Силвани, Агрикола, Фракасини, Кавалиеро, Карта и други. Между италианците е бил познат с презимето си Dobroviz, с което подписва картините си.

"Докато е бил млад, рядко се е решавал да си дойде в Сливен, защото тогава сме нямали ни "национе", ни "либерта". Но което е важно, със завръщането си в Турция, неговото изкуство ценено в Италия би рискувало да заглъхне". В този цитат се крие